

Jaarverslag 2018 vereniging de Ommerschans.

Het jaar 2018 was voor de vereniging wederom een jaar met veel activiteiten. Heel veel activiteiten zijn georganiseerd door de stichting Jaar van de Ommerschans, waar het vormen van een menselijk lint het hoogtepunt van het jaar is geweest. Verder organiseerden zij een drietal theatervoorstellingen, de Omzieners, een archeologie dag, Wat ook zeker genoemd moet worden zijn de dames die vele uren hebben gewerkt aan het maken van de koloniekledingstukken.

Verder zijn er in het kader van het Jaar van de Ommerschans diverse exposities geweest en werd de Nacht van de Nacht in de Ommerschans gehouden. Een groot succes was ook de belevingswandeling afgewisseld met een huifkar en boottocht "De verborgen vaart" georganiseerd door Plaatselijk Belang Witharen.

Het bestuur vergaderde gemiddeld één keer per maand.

De jaarvergadering werd gehouden op 12 april 2018. Voorafgaand aan de vergadering heeft Nico Arkes een rondwandeling verzorgd door het gebied de Ommerschans. Hij ging tijdens de wandeling in op de natuurelementen in de schans en hij heeft de toekomstplannen van Staatsbosbeheer voor het gebied de Ommerschans toegelicht.

Het bestuur ziet er als volgt uit:

Voorzitter:	Henk Michel	Aftredend: 2019, niet herkiesbaar
Secretaris:	Ans Esselink	Aftredend: 2021
Penningmeester:	Gert Kerkdijk	Aftredend: 2019, niet herkiesbaar
Leden:	William Janssen	Aftredend: 2021
	Ingrid van der Velde	Aftredend: 2019, niet herkiesbaar

De vereniging organiseerde 15 rondwandelingen door het gebied de Ommerschans. De belangstelling voor de rondwandeling is altijd erg groot met een uitschieter voor de rondwandeling in januari met een dikke 75 deelnemers.

Verder hebben we voor 166 leerlingen van verschillende basisscholen uit de voormalige gemeente Avereest die het lespakket Ommerschans in hun lesprogramma hebben een rondwandeling verzorgd. Ook werden rondwandelingen verzorgd voor historische verenigingen, afdelingen van Vrouwen van Nu, families, vriendengroepen, buurtverenigingen natuurwerkgroep de Reest en tijdens de Open Monumentendag.

Voor verschillende stichtingen en verenigingen hebben we een lezing verzorgd over de geschiedenis van de Ommerschans.

Wij hebben bijeenkomsten bezocht van Coalitie Balkbrug en zijn aanwezig geweest bij de viering van 200 jaar Maatschappij van Weldadigheid in aanwezigheid van Koning Willem Alexander. We waren bij de opening, door Andre Kuipers, van de nieuwe permanente expositie van het gevangenis museum te Veenhuizen en op uitnodiging van de stuurgroep

Koloniën van Weldadigheid hebben we de voorstelling van het Pauperparadijs in Carré te Amsterdam bezocht.

Ook dit jaar hebben we weer meegedaan aan de Open Monumentendag. Dit jaar was het thema Europa. De vereniging stond met een nieuwe expositie op het terrein van de Historische Vereniging Avereest. De OMD-afdeling Ommen heeft de organisatie van de Open Monumentendag in de Ommerschans op zich genomen. Zij organiseerde een mooie fietstocht door het gebied en de vereniging verzorgde de gegidste rondwandelingen. Na de opening van de Open Monumentendag 2018 is een authentiek kanon door Commissaris van de Koning Andries Heidema onthuld. Burgemeester Hans Vroomen van Ommen en burgemeester Peter Sniijders uit Hardenberg waren eveneens aanwezig.

Verder namen we deel aan de Kerstmarkt in Balkbrug. Via de Ommerschansmail worden vragen over stamboomonderzoek beantwoord en namens de vereniging plaatst Helmuth Rijnhart regelmatig post over het wel en wee op de schans op de website van MijnStadMijnDorp. Mooie verhalen!

De vereniging de Ommerschans heeft in 2018 de Cultuurprijs Ommen gewonnen.

"De Vereniging Ommerschans zet zich in om het verhaal en de geschiedenis van de Ommerschans en zijn voormalige bewoners op de kaart te zetten. Indrukwekkend wat de zeer actieve vrijwilligers hiervoor doen. De Ommerschans is één van de Koloniën van Weldadigheid die juist dit jaar poogt om UNESCO Werelderfgoed te worden", aldus wethouder Ko Scheele.

Naast de eeuwige roem ontving de vereniging een geldbedrag van €1000,00 dat we gaan besteden voor het inrichten van het toekomstig Bezoekerscentrum dat we hopen te realiseren in de kaarsmakerij op het terrein van de Veldzichthoeve. Hiervoor is een werkgroep samengesteld om het centrum in te richten en drie afgevaardigden van het bestuur overleggen met Veldzicht om het bezoekerscentrum te realiseren. Wordt vervolgd.

Dit jaar kregen de Koloniën van Weldadigheid de mededeling dat een plaatsing op de Werelderfgoedlijst er nog niet inzit, maar erkent wel de werelderfgoedwaardigheid van de koloniën. Volgens UNESCO is het nog niet duidelijk waarom de vrije en de onvrije koloniën bij elkaar horen. Besloten is om de aanvraag uit te stellen en in 2020 opnieuw in te dienen. Nederland en België gaan in op het aanbod van ICOMOS, het adviesorgaan van UNESCO, om samen te werken aan een aangevuld dossier voor de nominatie van de Koloniën van Weldadigheid als Werelderfgoed.

Bijkomend onderzoek

Als eindverantwoordelijke voor de indiening heeft de Nederlandse minister Van Engelshoven van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap ermee ingestemd om het nominatiedossier van de Koloniën van Weldadigheid in 2020 opnieuw voor te leggen aan het Werelderfgoedcomité van UNESCO. De minister volgt daarmee het advies van de Nederlands-Vlaamse Stuurgroep, waar de Vlaamse minister-president Geert Bourgeois in vertegenwoordigd is.

De extra tijd geeft de gelegenheid om aanvullend onderzoek te doen ter argumentatie van 'vrije' en 'onvrije' Koloniën als onderdeel van één systeem van armoedebestrijding en de ideeën achter de aanleg van de landbouwkoloniën. Het doel is om hierover met

ICOMOS in dialoog te gaan. Dit kan ertoe leiden dat ICOMOS haar eerdere advies herziet, wat de weg opent naar gedragen inschrijving als Werelderfgoed.

Op 7 april werd het kinderboek Barteldje en Marten, Avontuur in de Ommerschans bij de familie Hiemstra gepresenteerd. Het eerste boek, geschreven door Joke Barneveld en geïllustreerd door Femmie Hiemstra werd uitgereikt aan Riekje Veurink.

Het kinderboek werd op vrijdag 15 juni overhandigd door wethouder Ko Scheele aan de basisschool de Triangel in Witharen.

Joke en Ko hebben voorgelezen uit het boek. Veel leerlingen hebben vragen gesteld aan de wethouder. Ze waren goed op de hoogte van de geschiedenis van Ommerschans, zo dichtbij hun eigen school.

Op 21 juni heeft Wil Schackmann op uitnodiging van vereniging de Ommerschans en uitgeverij Atlas Contact zijn boek de Strafkolonie op het terrein van de Veldzichthoeve gepresenteerd. In de kapschuur werd Wil door Henk Michel geïnterviewd over het boek, vertelde een nazaat van de eerste strafkolonist meer over zijn familiegeschiedenis. Hij kreeg ook het eerste boek uitgereikt. Helmuth Rijnhart vertelde over het toegankelijk maken van de archieven van de Maatschappij van Weldadigheid. Verhalenvertelster Nelle nam de gasten mee in één van de verhalen die Wil in zijn boek beschreef. Ondanks de kou waren er toch zo'n vijftig belangstellenden aanwezig.

Op uitnodiging van vereniging de Ommerschans gaf op donderdagavond 23 november Dr. Luc Amkreutz, conservator collectie Nederland prehistorie van het Rijksmuseum van Oudheden in Leiden een lezing over het zwaard van de Ommerschans.

"Het zwaard is zeer bijzonder, een van de meest zeldzame stukken uit de Nederlandse en Europese prehistorie en is voor het eerst in negentig jaar weer in Nederland te zien."

Luc vertelde niet alleen over de bijzondere geschiedenis van het zwaard en de rol die dit soort voorwerpen in de bronstijd mogelijk hadden, maar ook over de vele pogingen die het museum sinds 1927 deed om het stuk in de collectie op te kunnen nemen.

Het was een prachtige en interessante avond waar rond de 100 belangstellenden zich voor hadden aangemeld.

Helaas hebben we het afgelopen jaar van twee actieve leden afscheid moeten nemen. Henk Pierik die vele jaren actief is geweest in het bestuur als lid en als voorzitter en van Gerard Nijland die vaak heeft geholpen met kap en snoeiwerk in de Ommerschans.

Op 31 december 2018 telde de vereniging de Ommerschans 114 leden.

Ans Esselink-Reimink

Secr: vereniging de Ommerschans